

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 68/19

Luxembourg, 27. maj 2019

Sodba v združenih zadevah C-508/18 OG (državno tožilstvo v Lübecku) in C-82/19 PPU PI (državno tožilstvo v Zwickau) ter v zadevi C-509/18 PF (generalni državni tožilec Litve)

Nemški državni tožilstvi ne zagotavljata zadostnega jamstva neodvisnosti od izvršilne veje oblasti, da bi lahko izdali evropski nalog za prijetje

Nasprotno pa generalni državni tožilec Litve zagotavlja tako jamstvo neodvisnosti

Dva litovska in en romunski državljani pred irskimi sodišči izpodbijajo izvršitev evropskih nalogov za prijetje, ki sta jih izdali nemški državni tožilstvi in generalni državni tožilec Litve zaradi kazenskega pregona. Očitajo se jim dejanja, opredeljena kot umor in povzročitev hudih telesnih poškodb (OG), oborožen rop (PF) ter organiziran ali oborožen rop (PI).

Vse tri zadevne osebe zatrjujejo, da nemški državni tožilstvi in generalni državni tožilec Litve niso pristojni za izdajo evropskega naloga za prijetje, saj niso „pravosodni organ“ v smislu Okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje.¹ OG in PI za nemški državni tožilstvi predvsem navajata, da ti nista neodvisni od izvršilne veje oblasti, ker spadata v upravno hierarhijo, ki jo vodi ministrstvo za pravosodje, tako da obstaja tveganje političnega vmešavanja.

Supreme Court (vrhovno sodišče, Irska) in High Court (višje sodišče, Irska) v tem okviru Sodišče Evropske unije prosita za razlago okvirnega sklepa. Ker je PI na podlagi evropskega naloga za prijetje, izdanega zoper njega, v priporu na Irskem, je Sodišče ugodilo predlogu High Court za obravnavo predloga za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z njim po nujnem postopku predhodnega odločanja.

S sodbama s tega dne je Sodišče razsodilo, da pojem „odreditveni pravosodni organ“ v smislu okvirnega sklepa ne zajema državnega tožilstva države članice, kot je nemško državno tožilstvo, za katerega obstaja tveganje, da bodo nanj v okviru sprejetja odločitve v zvezi z izdajo evropskega naloga za prijetje neposredno ali posredno naslovljeni posamezni napotki ali navodila izvršne veje oblasti, kot je ministrstvo za pravosodje.

Nasprotno pa se ta pojem nanaša na generalnega državnega tožilca države članice, kot je ta iz Litve, ki je – čeprav strukturno ni odvisen od sodne veje oblasti – pristojen za kazenski pregon in ki mu status, ki ga ima v tej državi članici, podeljuje jamstvo neodvisnosti v razmerju do izvršilne veje oblasti v okviru izdaje evropskega naloga za prijetje.

Sodišče najprej opozarja, da je evropski nalog za prijetje na področju kazenskega prava prvi konkreten ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, ki temelji na načelu medsebojnega zaupanja med državami članicami. Ti dve načeli sta temeljnega pomena, saj omogočata vzpostavitev in ohranjanje območja brez notranjih meja.

Načelo medsebojnega priznavanja zahteva, da je treba izvršiti samo evropske naloge za prijetje, ki izpolnjujejo pogoje, določene v okvirnem sklepu. Tako evropski nalog za prijetje pomeni „sodno odločbo“, kar zahteva zlasti, da jo izda „pravosodni organ“.

Čeprav lahko države članice v skladu z načelom procesne avtonomije držav članic po njihovem nacionalnem pravu imenujejo „pravosodni organ“ s pristojnostjo za odreditev evropskega naloga

¹ Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002, o Evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24).

za prijetje, pomena in obsega tega pojma ni mogoče prepustiti presoji vsake države članice, ampak morata biti enotna v vsej Uniji.

Res je, da izraz „pravosodni organ“ ni omejen zgolj na sodnike ali sodišča države članice, ampak ga je treba razumeti tako, da širše zajema organe, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v tej državi članici, v nasprotju, med drugim, z ministrstvi ali službami policije, ki so del izvršilne oblasti.

Po mnenju Sodišča se torej za nemški državni tožilstvi in generalnega državnega tožilca Litve, katerih vloga je temeljna pri izvedbi kazenskega postopka, lahko šteje, da sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti v kazenskih zadevah.

Vendar **mora organ, pristojen za izdajo evropskega naloga za prijetje, pri opravljanju svojih nalog ravnati neodvisno, tudi kadar ta nalog temelji na nacionalnem nalogu za prijetje, ki ga je izdal sodnik ali sodišče.** Zato mora „odreditveni pravosodni organ“ imeti možnost opravljati to funkcijo objektivno, ob upoštevanju vseh obremenilnih in razbremenilnih elementov, ne da bi bil izpostavljen tveganju, da bi za njegovo odločanje lahko veljali zunanji ukazi ali navodila, zlasti od izvršilne veje oblasti, tako da ni nobenega dvoma v zvezi s tem, da je odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje v pristojnosti tega organa in ne navedene oblasti.

Sodišče za nemški državni tožilstvi navaja, da zakon ne izključuje, da je njuna odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje lahko v posameznem primeru predmet navodil ministrstva za pravosodje zadevne dežele. Zato se zdi, da ti državni tožilstvi ne izpolnjujeta ene od zahtev, ki so potrebne za to, da bi ju bilo mogoče opredeliti kot „odreditveni pravosodni organ“ v smislu okvirnega sklepa, in sicer zahteve za zagotovitev jamstva izvršitvenemu pravosodnemu organu glede neodvisnega delovanja v okviru izdaje takega naloga za prijetje.

Nasprotno pa je generalnega državnega tožilca Litve mogoče opredeliti kot „odreditveni pravosodni organ“ v smislu okvirnega sklepa, ker njegov status v tej državi članici ne zagotavlja zgolj objektivnosti njegove naloge, ampak mu tudi podeljuje jamstvo neodvisnosti v razmerju do izvršilne veje oblasti v okviru izdaje evropskega naloga za prijetje. Vendar pa na podlagi elementov v spisu, s katerim Sodišče razpolaga, ni mogoče ugotoviti, ali je zoper odločitve tega generalnega državnega tožilca, da izda evropski nalog za prijetje, mogoče vložiti pravno sredstvo, ki v celoti izpolnjuje zahteve, ki so neločljivo povezane z učinkovitim sodnim varstvom, kar mora preveriti Supreme Court.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb ([C-508/18 in C-82/19](#) ter [C-509/18](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106